

1. Obiekt

Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)

2. Czas powstania

ukończony w 1936r.

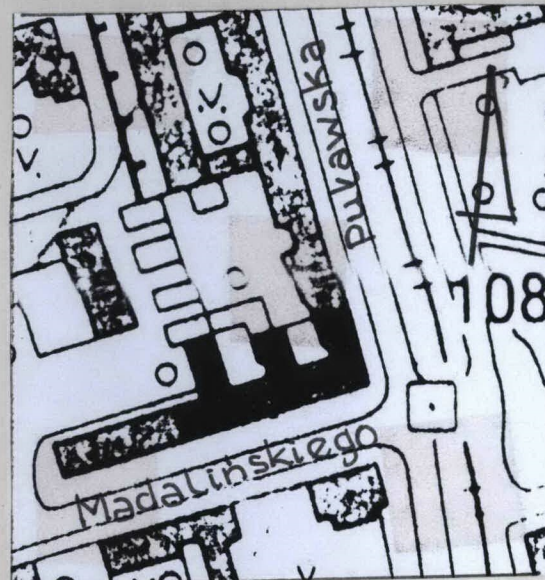
3. Miejscowość

Warszawa

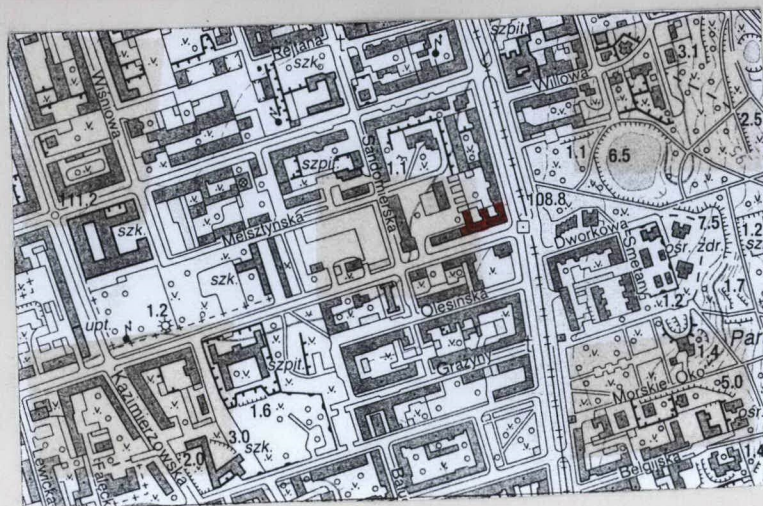
11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Elewacja frontowa

Plan sytuacyjny 1:500

Orientacja
1:10 000

4. Adres

ul. Puławska 28

K.W. [redacted]

nr hipoteczny .....

lub. ewid. gruntów .....

5. Przynależność administracyjna

mazowieckie

województwo .....

Centrum, dz. Mokotów

gmina .....

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna

przed 1 VI 1975

warszawskie

województwo .....

powiat .....

8. Właściciel i jego adres

ZDK Warszawa-Mokotów

ul. Irysowa 19

Warszawa

9. Użytkownik i jego adres

lokatorzy, sklep cukierniczy, drukarnia
Viking Text, PZM, Biuro turystyki, sklep
z artykułami papirniczymi,
Kancelaria Prawnicza, sklep spożywczy

10. Rejestr zabytków

Nr 1613,

data .....

4.03.1996

Autorem projektu jest inż. arch. Juliusz Żórawski; budynek jest przykładem architektury funkcjonalnej, połączony z próbą syntezy wszystkich sztuk w duchu idei Le Corbusiera, Budynek powstał na zlecenie rodziny Wedlów, jako dochodowy dom czynszowy.

SYTUACJA budynek wzniesiony został w zabudowie zwartej w północnym narożniku parceli wyznaczonej ulicami Puławską i Madalińskiego.

MATERIAŁ I KONSTRUKCJA: budynek wykonany został w konstrukcji półszkieletowej stalowej, całkowicie spawanej. Do elewacji użyto szlachetnej wyprawę oraz sztucznego kamienia - terrazytu. Pierwotny projekt przewidywał możliwość nadbudowy dodatkowego piętra.

Szkielet konstrukcji składa się z belek stropowych ciągłych idących równolegle do ścian zewnętrznych, opartych na podciągach i ścianach poprzecznych (klatki schodowe i ściana szczytowa).

Klatki schodowe oraz mury ogniowe (w myśl ówczesnych przepisów budowlanych) usztywniają szkielet, który stoi luźno na poduszkach betonowych. Jest nieankrowany, bez wiatrownic oraz bez sztywnych węzłów. Stopy słupów zostały odizolowane od fundamentu betonowego przez amortyzatory składające się z blach ołowianych i azbestu. Słup przed obetonowaniem wypełniono proszkiem otwockim, co zmniejszyło wydatnie przewodnictwo dźwięku. Inne izolacje dźwiękowe wykonano według Dorentsa z pewnymi nieznacznymi zmianami wynikającymi z niemożności otrzymania na rynku krajowym odpowiednich materiałów w chwili budowy. Ścianka zewnętrzna wykonana została z 14 cm dziurawki i 5cm supremy przedzielonej warstwą powietrza grubości 4cm. Zastosowano stropy Kleina żeberkowe.

Realizacja podcieni możliwa była tylko w konstrukcji szkieletowej. W opracowaniu planu przy zastosowaniu takiego rozwiązania uzyskuje się całkowitą swobodę nieskrępowaną ani rozstawieniem okien ani tzw. ścianą kapitalną. Łatwość wewnętrznych przeróbek, przesuwania wszystkich ścian, powiększania i zmniejszania mieszkań jest tu prawie nieograniczona.

RZUT: Rzut budynku przypomina literę "L", przy czym skrzydło od ul. Madalińskiego posiada dwa 4-osiove ryzality do wewnątrz parceli tworzące dwa półzamknięte dziedzińce; dzięki temu, że część parteru była pierwotnie nie zabudowana - były one całkowicie widoczne od ulicy.

BRYŁA i ELEWACJE: Budynek o bryle zwartej, zrealizowany w formie zaokrąglonego narożnika, dość silnie zróżnicowanego w bryle i fakturze. Narożnik budynku i część fasady wzdłuż ul. Madalińskiego podwyższona o jedną kondygnację (sześciokondygnacyjna). Bryła budynku od ul. Puławskiej jest nieco krótsza w zestawieniu z bryłą przylegającą do ul. Madalińskiego. Narożnik budynku jest silnie zróżnicowany. Mocnym akcentem jest wieńcząca go żelbetowa konstrukcja w formie kraty oraz narożny gzyms biegnący ponad wejściem do pierwotnie firmowego sklepu. Tuż nad nim płaskorzeźba z przedstawieniem oraz kratą, na której pierwotnie znajdował się napis: E.WEDEL (od ul. Madalińskiego) i CZEKOLADA (od ul. Puławskiej).

Elewacja od podwórza 6 - kondygnacyjna z ostatnią kondygnacją cofniętą, tynkowana (tynk wapienno-cementowy) ze ślepyimi ścianami bocznymi ryzalitów. Okna zespolone, prostokątne - 1, 2 i 3 dzielne. W każdej elewacji ryzalitów w II, III, IV i V kondygnacji rząd dużych (balkonowych), 3-dzielnych okien z balustradą wykonaną z płaskowników. Okna klatek schodowych w formie pionowego, przeszklonego pasa, dzielonego stropami poszczególnych kondygnacji. Poziomy podział okien uzupełniają szprosły dzielące na małe prostokątne kwatery. Schody z lastryka, zabiegowe ze spocznikiem. Drzwi do klatek schodowych oraz wind - przeszklone, do mieszkań pełne. Podłogi w lokalach mieszkalnych - parkiet.

<p>14. Kubatura</p> <p>7 500m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalno - usługowe (firmowy sklep fabryki Wedla w narożniku budynku drugi sklep usytuowany w krótszym skrzydle domu przy ul. Puławskiej)</p>	<p>17. Użytkowanie obecne mieszkalno - usługowe (po zabudowaniu prześwitu w parterze powstały dodatkowe pomieszczenia wykorzystane na usługi)</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.)</p> <p>Analiza zewnętrzna obiektu wykazuje jedynie wykonanie niewielkich prac związanych z uzupełnieniem uszkodzeń wykładziny na elewacji, zrealizowanych zapewne w II-połowie lat 40-tych lub 50-tych. Nie udało się uzyskać informacji na temat prac we wnętrzach obiektu. Lata powojenne przynoszą najistotniejszą przebudowę budynku polegającą na całkowitej zabudowie podcieni i umieszczenie w nich sklepów i pomieszczeń biurowych</p> <p>Jesienią 1999r. dokonano wymiany rynien oraz pokrycie dachu papą.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania elewacji - dobry. Zniszczone i zdewastowane są wnętrza dziedzińców.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie prac związanych z konserwacją i uzupełnieniem ubytków okładziny na elewacji 2. Przeprowadzenia konserwacji malowideł w hollu klatki schodowej oraz w sklepie. 3. Bezwzględne przywrócenie pierwotnego układu parteru z prześwitami, fontanną oraz rzeźbą. 			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

WOSOZ, Warszawa, ul. Senatorska 14, Archiwum, Teczka obiektu.

22. Bibliografia

1. S. Fiszer, Dom mieszkalny przy ul. Puławskiej projektu inż. arch. Żórawskiego, Przegląd Budowlany, z. 12, 1936r., s. 504-507;
2. inż. arch. J. Żórawski, Dom mieszkalny Puławska 28 w Warszawie, Architektura i Budownictwo, 1938r., z.1, s.18-22;
3. T.S. Jaroszewski, Piękne dzielnice - Uwagi o architekturze luksusowej w Warszawie w latach trzydziestych, [w:] Sztuka lat trzydziestych, SHS Warszawa 1991r., s.167-202;
4. I. Wisłocka, Awangardowa architektura polska 1918-1939, s.209-211, Wydawnictwo "Arkady", W-wa 1968;

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst mgr TOMASZ ŚLEBODA - LISTOPAD 1999 *śleba*
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki reprodukcja - WOSOZ-Archiwum
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr TOMASZ ŚLEBODA - LISTOPAD 1999 *śleba*
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów u autora karty

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

szt. 9

1. Miejscowość..... Warszawa ..... Centrum	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) c.d. pkt. 13 - opis
2. Gmina..... ..... mazowieckie		
3. Województwo.....		

A.D. pkt. 13

Całą elewację podwórzowa obiega ceramiczny cokół. Ceramicznymi płytkami obłożone zostały również betonowe filary w podcieniach.

Podcienie pierwotnie wolne, obecnie zabudowane biurami PZM.

W parterze budynku wprowadzone zostały prześwity i zieleń jako wyraz dążenia projektanta do zlikwidowania podwórzy-studni będących konsekwencją dziewiętnastowiecznego systemu zabudowy. Prześwit prowadził do niewielkiego atrium, gdzie w pierwszym od ul. Puławskiej znajdował się pierwotnie zielony dywan z trawy i kwiatów z niewielką betonową sadzawką fontanny; w następnym podwórzu znajdowała się otoczona zielenią i ustawiona na ceglany cokole rzeźba przedstawiająca baranka autorstwa Stanisława Komaszewskiego.

Hol zdobią zachowane do dnia dzisiejszego panneau Zofii Stryjeńskiej o tematyce góralskiej. Autorstwą tej samej artystki była nie zachowana dekoracja wnętrza firmowego sklepu Wedla znajdującego się w narożu budynku.

Nad wejściem do sklepu prostokątna płaskorzeźba z przedstawieniem animalistycznym.

Całość stanowiła przykład wcielania w życie idei Le Corbusiera: zespolenia wszystkich sztuk. W elewacji przeważa horyzontalny układ linii podkreślony pasami okien a elewacja frontowe dodatkowo wykończona jest okładziną wykonaną z płyt piaskowcowych.

WNĘTRZA: We wnętrzu sklepu usytuowanego na parterze, w narożniku budynku, zastosowano biały marmur na okładziny ścian i podłóg.

WYPOSAŻENIE: Wyposażenie przekraczało zazwyczaj spotykany poziom ówczesnych mieszkań. Łazienki były bogato wyposażone, centralnie zaopatrzone w ciepłą wodę, budynek posiadał windy, zsypy i piece do spalania śmieci oraz zbiorową antenę. Pod budynkiem zlokalizowano garaż z wjazdem od strony podwórza.

INSTALACJE: c.o., wod. - kan., gazowa i elektryczna

mgr Tomasz Śleboda, listopad 1999

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... **archiwum autora karty.** .....

1. Miejscowość. .... Warszawa ..... Centrum	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) fotografie
2. Gmina		
3. Województwo .... mazowieckie		

Widok domu od ul. Puławskiej; w głębi widoczna elewacja od ul. Madalińskiego

Widok elewacji od ul. Madalińskiego

mgr Tomasz Śleboda, listopad 1999

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)Miejsce przechowywania negatywów: ..... **archiwum autora karty.** .....

**Widok elewacji od strony podwórza
z wjazdem do podziemnego garażu.**

**Widok elewacji budynku od
strony podwórza**

1. Miejscowość..... Warszawa Centrum	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) fotografie
2. Gmina		
3. Województwo ..... mazowieckie		

Okna podwórzowe dziedzińca "zachodniego"

Widok dziedzińca "zachodniego", na którym
ustawiona była rzeźba St. Komaszewskiego

mgr Tomasz Śleboda, listopad 1999

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... **archiwum autora karty.** .....

Okna klatki schodowej dziedzińca "wschodniego "

**Widok trawnika dziedzińca "wschodniego",
pierwotnie znajdowała się tu sadzawka z fontanną**

Zabudowany podcień dziedzińca "wschodniego"

1. Miejscowość..... Warszawa Centrum	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) fotografie
2. Gmina		
3. Województwo ..... mazowieckie		

**Widok zachowanego, oryginalnego wystroju wnętrza
będącego pierwotnie firmowym sklepem fabryki Wedlów
(obecnie sklep ze słodyczami)**

Wnętrze sklepu; dekoracyjna forma wiatrolapu.

mgr Tomasz Śleboda, listopad 1999

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... **archiwum autora karty.** .....

Wnętrze klatki schodowej nr III

Wnętrze klatki schodowej nr III

1. Miejscowość.....	2. Gmina.....	3. Województwo.....	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) fotografie
---------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------------	---	--

Wnętrze klatki schodowej nr I

Wnętrze klatki schodowej nr I
z wyjściem na taras

Taras słoneczny na dachu budynku

Wkładkę założył: .....
.....
.....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... archiwum autora karty.....

Wnętrze klatki schodowej nr I

Wejście do windy w klatce schodowej nr I

1. Miejscowość. .... Warszawa	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina ..... Centrum	Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	fotografie
3. Województwo ..... mazowieckie		

**Holl klatki schodowej nr I z
freskiem autorstwa Z. Stryjeńskiej**

Środkowy fragment fresku Z. Stryjeńskiej

Wkładkę założył: ..... **mgr Tomasz Śleboda, listopad 1999** .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... **archiwum autora karty** .....

Sygnatura autorki fresku

1. Miejscowość. .... Warszawa	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina ..... Centrum	Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	fotografie
3. Województwo ..... mazowieckie		

Dom czynszowy Jana Wedla; stan przed 1939

Wkładkę założył: ..... **mgr Tomasz Śleboda, listopad 1999** .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... **archiwum autora karty** .....

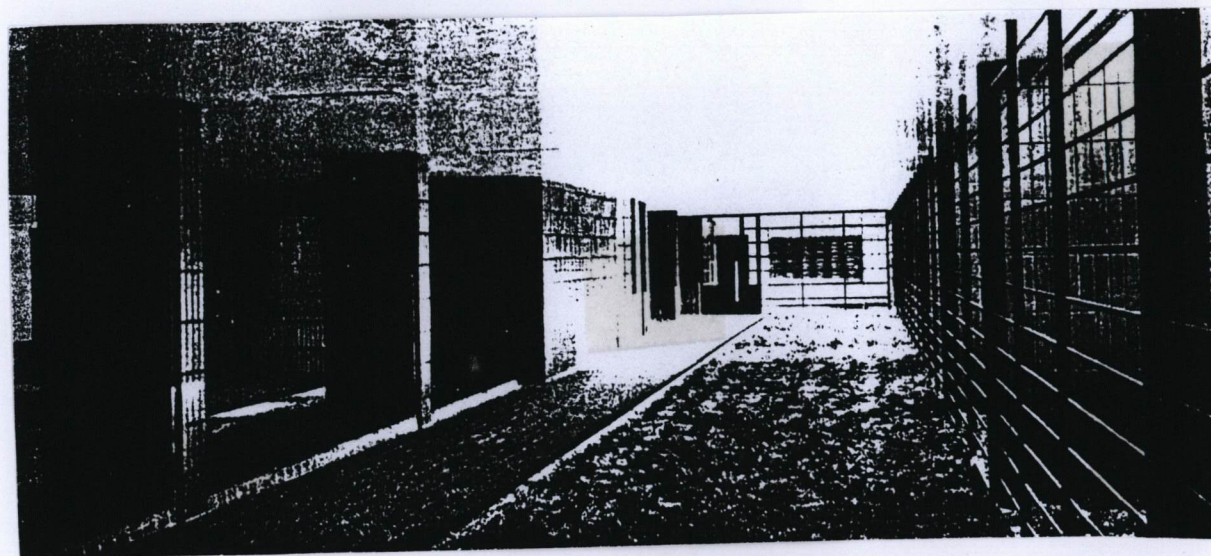
Wnętrze klatki schodowej; stan przed 1939.

Podwórze i rzeźba St. Komaszewskiego;
stan przed 1939.

1. Miejscowość. .... Warszawa	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina ..... Centrum	Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	fotografie
3. Województwo ..... mazowieckie		

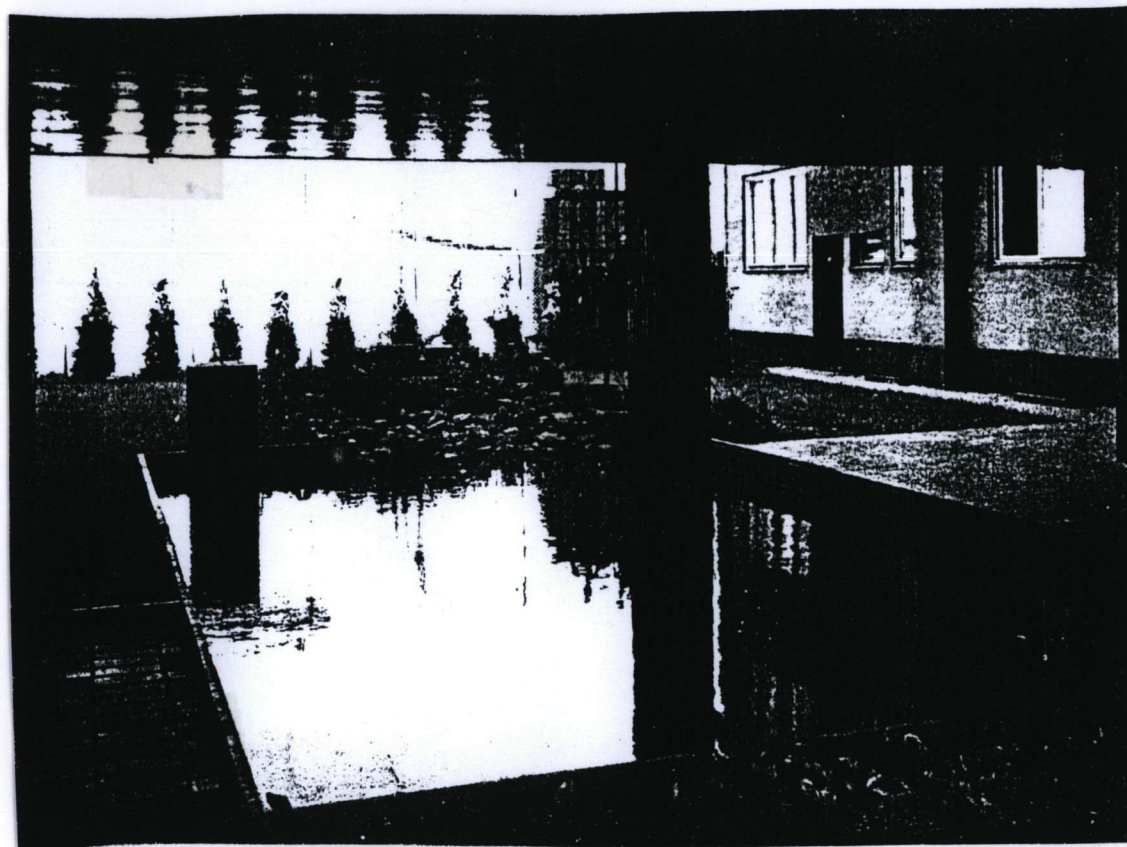

Fragment podcienia; stan przed 1939

Wkładkę założył: ..... **mgr Tomasz Śleboda, listopad 1999** .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... **archiwum autora karty** .....

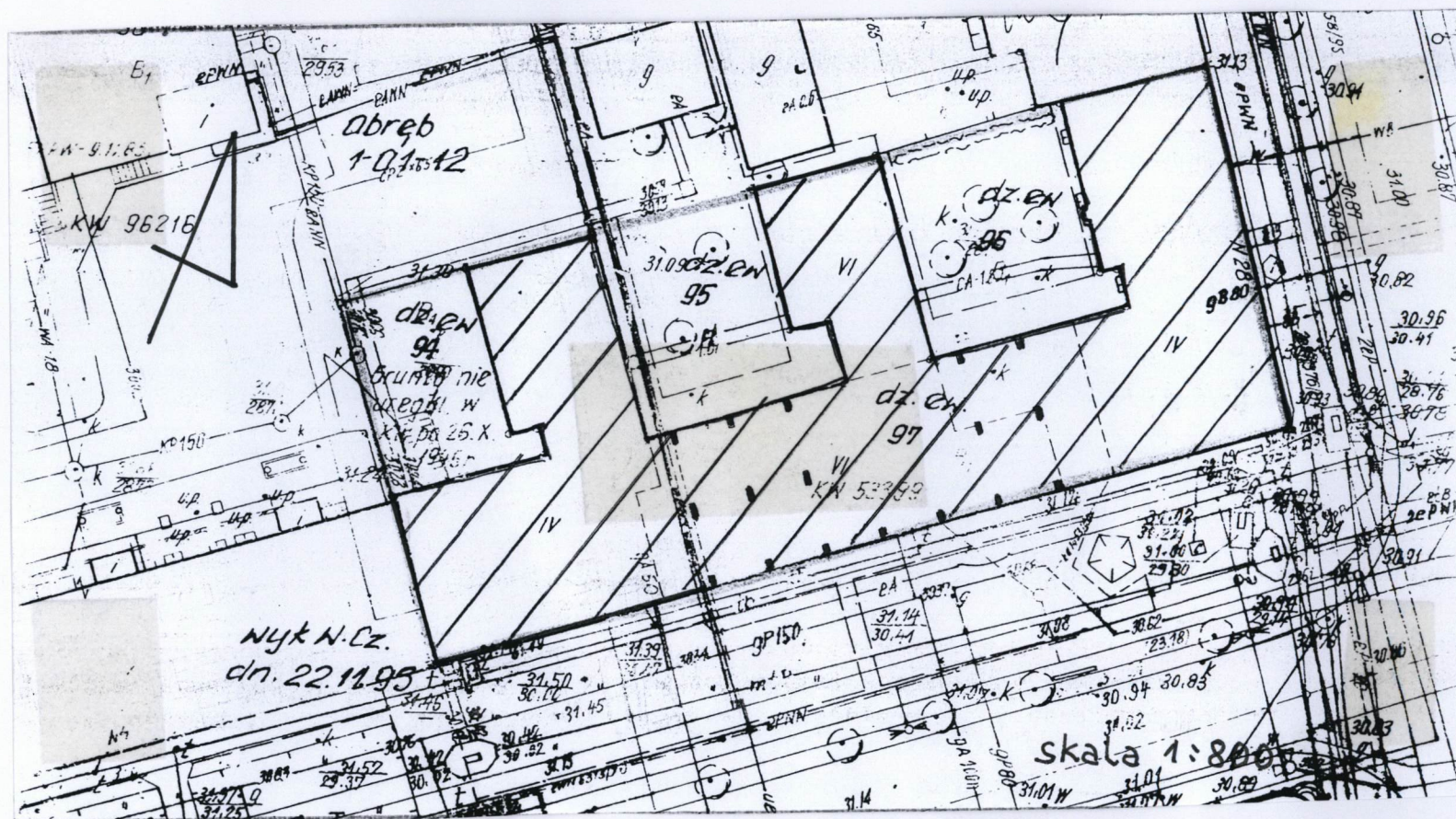

Widok sadzawki z fontanną; stan przed 1939

1. Miejscowość..... Warszawa Centrum	4. Obiekt (nazwa jak w karcie) Dom czynszowy, własność Jana Wedla (tzw. Dom Wedla)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) Rysunki
2. Gmina..... mazowieckie		
3. Województwo.....		

mgr Tomasz Śleboda, listopad 1999

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....archiwum autora karty.....